

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd — RP 9/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av avtalet om ersättande av fiskestadgan i bilagan till avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag med en ny fiskestadga samt lag om ändring av lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av avtalet om ersättande av fiskestadgan i bilagan till avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag med en ny fiskestadga samt lag om ändring av lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (RP 9/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Jord- och skogsbruksutskottet (JsUB 3/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att statsrådet noga följer laxbeståndens tillstånd i Tana älvs vattendrag och att kraftiga fiskebegränsningar som är problematiska med tanke på såväl samernas rättigheter som egendomsskyddet upprätthålls endast i den utsträckning det är nödvändigt för att laxbestånden ska återhämta sig.
2. Riksdagen förutsätter att statsrådet låter göra en oberoende juridisk utredning om hur fisket i Tana älvs vattendrag kan ordnas på ett sätt som så lite som möjligt begränsar egendomsskyddet och de övriga grundläggande fri- och rättigheterna samt med beaktande av laxbeståndens tillstånd.

Riksdagen har

godkänt avtalet i proposition RP 9/2024 rd.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) 2 § 1 mom., 3 och 4 §, 6 § 2 mom., 7 § 2 och 3 mom., 8—12 och 14 § samt 15 § 3 mom., av dem 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 97/2019, 8 och 12 § sådana de lyder i lag 322/2022, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 232/2018 och 322/2022 och 14 § sådan den lyder i lagarna 322/2018 och 382/2019, samt

fogas till 1 § ett nytt 2 mom., till 2 § nya 3 och 4 mom. och till lagen en ny 5 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Oslo den 22 december 2023 ingångna avtalet om ersättande av den fiskestadga som finns som bilaga till det avtal som avses i 1 mom. med en ny fiskestadga gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Avtal om avvikelser från bestämmelserna i fiskestadgan

Jord- och skogsbruksministeriet gör med Norges regering eller den myndighet som utsetts av Norges regering upp ett i artiklarna 6 och 7 i fiskeavtalet avsett avtal om avvikelser från bestämmelserna i fiskestadgan samt ett protokoll om uppfyllande av förutsättningarna enligt fiskestadgan för de på förhand överenskomna regleringsåtgärder som avses i artikel 5. Bestämmelser om skyldigheten att förhandla med sametinget vid ingående av avtal finns i sametingslagen (974/1995).

Sådana beslut om kvoter för laxfiske och tillåtande av laxfiske som avses i 4 och 5 § i fiskestadgan fattas årligen i enlighet med artikel 6 och 7 i avtalet.

Fiskeriområdet i Tana älv företräder lokala innehavare av fiskerätt genom att delta i det utvärderingsarbete som avses i artikel 6 och 7 i avtalet och som gäller kvoter för laxfiske samt bestämmelser som avviker från fiskestadgan.

3 §

Behöriga myndigheter enligt fiskestadgan

Jord- och skogsbruksministeriet är den behöriga myndighet som avses i 5 § i fiskestadgan.

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland är den behöriga myndighet som avses i 8, 10, 19, 33, 37, 39 och 40 § i fiskestadgan.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland är den behöriga myndighet som avses i 35 § i fiskestadgan. I de projekt som avses i 3 mom. i den paragrafen är dock jord- och skogsbruksministeriet den behöriga myndigheten.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland ska begära utlåtande av fiskeriområdet i Tana älv innan dispens enligt 40 § i fiskestadgan beviljas för undervisningsfiske eller kulturevenemang.

Bestämmelser om tidsfristen för ansökan om dispens enligt 40 § i fiskestadgan får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

4 §

Myndighet som svarar för bekämpning av fisksjukdomar

Livsmedelsverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 15.7 i avtalet.

5 a §

Arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv

Jord- och skogsbruksministeriet avtalar med Norges behöriga myndighet om innehållet i uppdraget för arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv och utser myndigheternas företrädare i gruppen samt utser på framställning av fiskeriområdet i Tana älv företrädare för innehavare av fiskerätt. Arbetsgruppen för förvaltning av laxbestånden i Tana älv deltar i beredningen av den förvaltningsplan som avses i artikel 4 i avtalet samt i den årliga utvärderingen av de bestämmelser som avviker från fiskestadgan i enlighet med artikel 6 i avtalet.

6 §

Utarbetande och fastställande av en förvaltningsplan

Naturresursinstitutet ska bereda planen i samarbete med Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland samt med fiskeriområdet i Tana älv.

7 §

Fångstregister

Utöver de uppgifter som avses i 33 § i fiskestadgan ska även fiskarens namn och kontaktuppgifter samt använd typ av fisketillstånd föras in i fångstregistret. Uppgifterna i registret ska användas för de ändamål som nämns i artikel 13.2 i avtalet. Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter i fångstregistret lämnas ut till myndigheter utanför Finland för att fullgöra internationella

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd

förpliktelser som är bindande för Finland och anknyter till förvaltningen och skyddet av fiskresurserna. Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter även lämnas ut till fisketillsynsmyndigheterna för tillsynsändamål och till fiskerimyndigheterna för planering av förvaltningen av fiskresurserna. Personuppgifter i registret ska gallras ut fem år från utgången av det år då den berörda personen gjorde sin senaste fångstanmälan. Bestämmelser om sekretessen för personuppgifter och utlämnande av uppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och om annan behandling av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i dataskyddslagen (1050/2018). På behandling av personuppgifter tillämpas dock inte artikel 18.1 a eller 18.1 b i den nämnda förordningen.

Skyldigheten att rapportera uppgifter om fångst enligt 33 § i fiskestadgan ska också iakttas inom den laxförande del av Tana älvs vattendrag som avses i artikel 2.2 i avtalet. Närmare bestämmelser om förfarandet vid fångstanmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ordnandet av försäljningen av fisketillstånd

Fiskeriområdet i Tana älv svarar för ordnandet av försäljningen av fisketillstånd enligt artikel 10 i avtalet.

Fiskeriområdet kan avtala med en privat serviceproducent eller med ett sådant delägarlag för ett samfällt vattenområde som är innehavare av fiskerätt (*serviceproducent*) om skötseln av försäljningen av tillstånd för fiske från båt enligt 7 § 1 mom. 3 punkten i fiskestadgan, tillstånd för fiske från strand enligt 4 punkten i det momentet och tillstånd för fiske av andra arter enligt 5 punkten i det momentet. Avtalet kan inte omfatta fisketillstånd som hör till en sådan kvot som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan.

En serviceproducent ska vara tillförlitlig och sakkunnig. Serviceproducenten ska ha sådan teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för skötseln av uppgiften. Serviceproducenten har rätt att för utförandet av uppgiften ta ut en skälig avgift som betalas av tillståndsköparen och som får utgöra högst fem procent av tillståndets pris. Fiskeriområdet ska ingå ett skriftligt avtal med serviceproducenten om uppgiftens innehåll, redovisningen av tillståndsavgifter och annat som behövs för skötseln av uppgiften samt om avgiften.

Fiskeriområdet ska betala intäkterna från försäljningen av fisketillstånd till jord- och skogsbruksministeriet. Redovisningstidpunkten anges genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Fiskeriområdet och varje serviceproducent är skyldiga att ordna åtkomst för fiskaren till det elektroniska fångstregistret för uppfyllande av skyldigheten att rapportera fångst. Samma skyldighet åligger andra som upplåter fisketillstånd inom den laxförande del av Tana älvs vattendrag som avses i artikel 2.2 i avtalet.

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd

9 §

Fast bosättning i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag

En person anses vara fast bosatt i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag på det sätt som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i fiskestadgan, om personens hemkommun enligt 2 § i lagen om hemkommun (201/1994) den sista dagen av det kalenderår som föregick fiskesäsongen var Utsjoki eller Enare, och personen under det år som föregick fiskesäsongen de facto hade bott minst sju månader i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag.

10 §

Prissättningen av fisketillstånd

För fisketillstånd som avses i 7 § i fiskestadgan tas följande avgifter ut:

- 1) allmänt fisketillstånd för lokala fiskare 40 euro per fiskesäsong,
- 2) spöfisketillstånd för lokala fiskare 150 euro per fiskesäsong,
- 3) för innehavare av fiskerätt 10 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske från båt och 5 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske från strand samt 5 euro per fiskedygn för sådant tillstånd för fiske av andra arter som hör till tillståndskvoten enligt 8 § 3 mom. i fiskestadgan, dock högst sammanlagt 40 euro per fiskesäsong.

Priset för fisketillstånd enligt 7 § 1 mom. 3—5 punkten i fiskestadgan baserar sig på gängse pris, där marknadspriset för fisketillstånd av motsvarande slag beaktas när priset bestäms. Priset får bestämmas så att det varierar beroende på tillståndszonen, tillståndstypen och tidpunkten. Priset

- 1) för tillstånd för fiske från båt är 0—150 euro per fiskedygn,
- 2) för tillstånd för fiske från strand är 0—150 euro per fiskedygn,
- 3) för tillstånd för fiske från båt och från strand i Enare älv ovanför Matinköngäs och i Kietsimäjoki är 0—150 euro per fiskedygn,
- 4) för tillstånd för fiske av andra arter är 0—150 euro.

Personer under 18 år beviljas utan avgift ett sådant tillstånd som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten.

Personer under 18 år kan beviljas ett sådant tillstånd som avses i 2 mom. till ett lägre än gängse pris eller utan avgift.

Personer under 18 år som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag har rätt till ett sådant fisketillstånd för barn som avses i 7 § 3 mom. i fiskestadgan.

Närmare bestämmelser om priset för de fisketillstånd som avses i 2 och 4 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Grunder för användningen av fisketillståndsinntäkter

De medel som flyter in från de fisketillstånd som avses i 7 § i fiskestadgan ska användas för

- 1) ersättningar som betalas till ägare av ett vattenområde inom gränsälvsområdet för användning som baserar sig på utnyttjande av fiskevatten,

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd

- 2) kostnader för fiskeövervakning och ordnande av tillståndsförsäljning, samt
- 3) kostnader för övervakning och forskning som gäller fiskebestånden samt drift och utveckling av fångstregistret.

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer fördelningen av de tillståndsinktäkter som influtit föregående år mellan de användningsändamål som anges i 1 mom. Den som svarar för ordnandet av tillståndsförsäljningen i enlighet med 8 § fördelar tillståndsinktäkterna från det föregående året som ersättningar enligt 1 mom. 1 punkten till ägarna av vattenområden inom gränsålvområdet. Om det belopp som en ägare av ett vattenområde skulle få vid fördelningen är högst 50 euro, delas medlen inte ut till ägaren, utan de stannar hos fiskeriområdet. Ersättningarna anses inte vara sådana statsunderstöd som avses i statsunderstödslagen (688/2001). På preskription av ersättningsfordringar tillämpas 85 § i lagen om fiske.

Närmare bestämmelser om användningen av medel som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

12 §

Fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag

Av sådana tillstånd för fiske från båt och tillstånd för fiske från strand som avses i 8 § 1 mom. i fiskestadgan är andelen fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag en tredjedel av båda tillståndskategorierna.

Av sådana tillstånd för fiske av andra arter som avses i 8 § 2 mom. i fiskestadgan är andelen fisketillstånd för sådana innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag en tredjedel av tillståndskategorin i fråga.

De tillstånd som avses i 1 och 2 mom. får användas endast på basis av sådan på ägande av fastighet grundad fiskerätt som innehas av personer bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag (*icke-ortsbo*).

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt har per fastighet rätt att köpa ett tillståndsdygnet av de i 1 mom. avsedda tillstånd som berättigar till laxfiske. Den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd fastställs så att det andelstal för fastigheten som överstiger andelstalet 0,5 berättigar till köp av ytterligare ett tillståndsdygnet för varje ökning av andelstalet med sex hela enheter.

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt har per fastighet rätt att köpa tillståndsdygnet i enlighet med 2 mom. för tillstånd som berättigar till annat fiske än fiske av lax och havsröding till de priser som anges i 10 § utan begränsningar av den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd.

De tillstånd som inte reserverats från de i 1 och 2 mom. avsedda kvoterna kan överföras för försäljning inom den tillståndskvot för fisketurism som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan, om de inte före utgången av tidsfristen reserverats i tillståndsförsäljningssystemet. Tillstånd för fiske från båt och tillstånd för fiske från strand ska reserveras senast fredag klockan 15 den vecka som föregår fisket. Tillstånd för fiske av andra arter enligt 8 § 2 mom. i fiskestadgan ska reserveras senast den 15 juli klockan 15 eller, om dagen i fråga är en lördag eller söndag, den föregående fredagen senast klockan 15.

En icke-ortsbo som innehar fiskerätt ska vid köp av tillstånd påvisa sin ägarandel. Lantmäteriverket ska på begäran innan fiskesäsongen inleds lämna fiskeriområdet uppgifter om ägarna till fastigheterna i området, ägarnas hemkommun och antalet fiskerättigheter per fastighet.

Riksdagens svar RSV 27/2024 rd

Vad som i 4 mom. föreskrivs om andelstal och i 7 mom. om påvisande av ägarandel tillämpas också på icke-ortsbor som äger ett privat vattenområde som berättigar till motsvarande fiskerätt.

Bestämmelser om den fisketillståndskvot för laxfiske som avses i 8 § 4 mom. i fiskestadgan utfärdas separat genom förordning av statsrådet. Vid fastställandet av kvoter ska hänsyn tas till det antal fiskeveckor under vilka villkoren enligt 5 § 2 mom. 3 punkten i fiskestadgan uppfylls, och till storleken på kvoten för laxfångst.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om ovan i denna paragraf avsedda fisketillståndskvoters storlek, om storleken på den koefficient som berättigar till följande fisketillstånd, om tidsfrister för reservering av fisketillstånd och om överföring av icke-reserverade tillstånd som omfattas av fisketillståndskvoten till att köpas inom ramen för tillståndskvoten för fisketurism, ifall det antal tillstånd för fisketurism som avses i 8 § 3 och 4 mom. i fiskestadgan eller deras användningsområden ändras eller en ändamålsenlig användning av tillståndskvoterna annars förutsätter det.

14 §

Båtregistret för Tana älv

Det båtregister för Tana älv som avses i 38 § i fiskestadgan är trafik- och transportregistret enligt 216 § i lagen om transportservice (320/2017).

På registreringen av fiskebåtar i Tana älv tillämpas lagen om transportservice med de undantag som föreskrivs i 15—17 § i denna lag.

15 §

Registrering av båtar

Innehavare av fiskerätt som är fast bosatta någon annanstans än i älvdalarna vid Tana älvs vattendrag har rätt att registrera en båt per fastighet, förutsatt att det till fastigheten hör en andel av ett gemensamt vattenområde inom gränsälvsområdet eller att ett motsvarande privat vattenområde hör till fastigheten.

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen i det avtal som avses i 1 § 2 mom. i denna lag och om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 27/2024 rd

Helsingfors 24.4.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare